

ตัวชี้วัดที่ ๒ : ร้อยละของเด็ก ๐ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย

หน่วยวัด : ร้อยละ

น้ำหนัก : ๓ (S)

เป้าหมาย : ร้อยละ ๙๐ (ข้อมูลสะสมรายไตรมาส)

คำอธิบาย

วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโตพัฒนาการสมวัยพร้อมเรียนรู้ตามช่วงวัย
๒. พัฒนาระบบบริการตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็กคุณภาพของหน่วยบริการทุกระดับ
๓. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักรู้เรื่องการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีคุณภาพ

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เด็กไทยอายุ ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒ และ ๖๐ เดือนทุกคน ที่อยู่อาศัยในพื้นที่รับผิดชอบ (Type๑ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตัวอยู่จริง และ Type๓ ที่อาศัยอยู่ในเขตแต่ทะเบียนบ้านอยู่นอกเขต)

คำนิยาม

เด็กอายุ ๐ - ๕ ปี หมายถึง เด็กแรกเกิดจนถึงอายุ ๕ ปี ๑๑ เดือน ๒๙ วัน

พัฒนาการสมวัย หมายถึง เด็กทุกคนได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) แล้วผลการตรวจคัดกรองผ่านครบ ๕ ด้านในการตรวจคัดกรองพัฒนาการครั้งแรก รวมกับเด็กที่พบพัฒนาการสงสัยล่าช้าและได้รับการติดตามให้ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการและประเมินซ้ำแล้วผลการประเมินผ่านครบ ๕ ด้านภายใน ๑๕ - ๓๐ วัน (๑B๒๖๐)

การคัดกรองพัฒนาการ หมายถึง ความครอบคลุมของการคัดกรองเด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒ และ ๖๐ เดือน ช่วงเวลาที่มีการคัดกรองโดยเป็นเด็กในพื้นที่ (Type ๑ : มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตัวอยู่จริง และType ๓ : ที่อาศัยอยู่จริง แต่ทะเบียนบ้านอยู่นอกเขต)

พัฒนาการสงสัยล่าช้า หมายถึง เด็กที่ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการ โดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และผลการตรวจคัดกรองพัฒนาการตามอายุของเด็กในการประเมินพัฒนาการครั้งแรกผ่านไม่ครบ ๕ ด้าน ทั้งเด็กที่ต้องแนะนำให้พ่อแม่ผู้ปกครองส่งเสริมพัฒนาการตามวัยภายใน ๓๐ วัน (๑B๒๖๑) รวมกับเด็กที่สงสัยล่าช้าส่งต่อทันที (๑B๒๖๒ : เด็กที่พัฒนาการล่าช้าพบความผิดปกติอย่างชัดเจน)

พัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม หมายถึง เด็กที่ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการตามอายุของเด็กในการประเมินพัฒนาการครั้งแรกผ่านไม่ครบ ๕ ด้าน เฉพาะกลุ่มที่แนะนำให้พ่อแม่ผู้ปกครองส่งเสริมพัฒนาการตามวัยภายใน ๓๐ วัน (๑B๒๖๑) แล้วติดตามกลับมาประเมินคัดกรองพัฒนาการ ครั้งที่ ๒

เด็กพัฒนาการล่าช้า หมายถึง เด็กที่ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) แล้วผลการตรวจคัดกรองไม่ผ่านครบ ๕ ด้านในการตรวจคัดกรองพัฒนาการครั้งแรก และครั้งที่ ๒ (๑B๒๐๒ ด้านการเคลื่อนไหว, ๑B๒๑๒ ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก, ๑B๒๒๒ ด้านความเข้าใจภาษา, ๑B๒๓๒ ด้านการใช้ภาษา, ๑B๒๔๒ ด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม)

คู่มือเฝ้าระวัง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) หมายถึง แบบประเมินพัฒนาการเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง ๕ ปี ใช้คัดกรองเด็กทั่วไปที่ไม่มีอาการผิดปกติ และดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบจากพฤติกรรมพัฒนาการตามอายุของเด็กใน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษา ด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม

สูตรการคำนวณ

ร้อยละของเด็ก ๐-๕ ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย

$$= (A/B) \times 100$$

โดยที่

A = จำนวนเด็ก ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒ และ ๖๐ เดือน ที่ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) แล้วผลการตรวจคัดกรองผ่านครบ ๕ ด้านในการตรวจคัดกรองพัฒนาการครั้งแรกพร้อมกับเด็กที่พบพัฒนาการสงสัยล่าช้าและได้รับการติดตามให้ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการและประเมินซ้ำแล้วผลการประเมินผ่านครบ ๕ ด้านภายใน ๓๐ วัน (๑B๒๖๐)

B = จำนวนเด็กอายุ ๙, ๑๘, ๓๐, ๔๒ และ ๖๐ เดือน ทั้งหมดในเขตรับผิดชอบในช่วงเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน :

ช่วงปรับเกณฑ์การให้คะแนน +/- ๕ ต่อ ๑ คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เป้าหมายผลผลิต	น้ำหนัก	เกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับร้อยละของเป้าหมายผลผลิต				
		๑	๒	๓	๔	๕
ร้อยละของเด็ก ๐-๕ ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย	๓	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานประกอบตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.		
		๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
ร้อยละของเด็ก ๐ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ	๙๗.๐	๙๔.๓๑	๙๙.๕๒

หมายเหตุ * ตัวชี้วัด Process ไม่ได้ใช้ประเมินผลลัพธ์ในปี ๒๕๖๖ นำมาแสดงเพื่อให้เห็นถึงกระบวนการทำงานประกอบด้วยตัวชี้วัดดังนี้

ตัวชี้วัด Process	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.				
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
๑. ร้อยละเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๘๑.๙๔
๒. เด็กอายุ ๐ - ๕ ปี ที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้า	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๓๑.๙๙
๓. เด็กอายุ ๐- ๕ ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๓.๐๒
๔. เด็กพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA๔	๖๐	๖๐	๗๐	๗๕	๗๐.๐

วิธีการจัดเก็บข้อมูล : สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับนำข้อมูลการประเมินพัฒนาการเด็กบันทึกในโปรแกรมหลักของสถานบริการเช่น HosXP PCU เป็นต้น และส่งออกข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐาน ๔๓ แฟ้ม

แหล่งข้อมูล : สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง / สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ระยะเวลาประเมินผล : ไตรมาส ๑,๒,๓ และ ๔ (ข้อมูลสะสมรายไตรมาส)

วิธีการจัดเก็บข้อมูล : ข้อมูลในระบบ HDC รายงานตามตัวชี้วัดกระทรวง หัวข้อที่ ๒ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย

ระดับการวัด : ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล

เอกสารสนับสนุน :

๑. สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก
๒. คู่มือนักส่งเสริมพัฒนาการเด็กหลักสูตรเร่งรัดประจำโรงพยาบาล
๓. คู่มือ DSPM (ฉบับปรับปรุงเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์และ QR Code เชื่อมคลิป์วิดีโอ) และคู่มือ DSPM ฉบับพ่อแม่ (ครอบครัว) (เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์) ฉบับภาคภาษาอังกฤษ (เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์)
๔. แอปพลิเคชันไลน์ ก้าวอย่างเพื่อสร้างลูก แอปพลิเคชันไลน์ ชุดข้อมูลในการให้ความรู้ เพื่อการดูแลสุขภาพตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์จนถึงลูกอายุ ๖ ปี ซึ่งเป็นตัวช่วยในการให้ความรู้ และแนะนำกิจกรรมเพื่อพัฒนาลูกในด้านต่างๆ ตรงตามช่วงอายุครรภ์ หรืออายุลูก
๕. คู่มือเฝ้าระวังการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กคู่มือคลินิกเด็กดีคุณภาพ

ผู้กำกับตัวชี้วัด ๑. นางพัชรา ชมภูวิเศษ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙ ๕๖๖๑ ๖๙๔๘

๒. นางสุชาดา ชีมายุพันธ์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘ ๑๕๘๓ ๕๗๐๕

ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดหลัก : นางชุลีลักษณ์ หนูเสน เบอร์โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๗๗ ๑๙๙๔

ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด : นางญาวิตา ใจหาญ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๙๕ ๑๖๙๙